

3.11.2022

Putin overspillede sin hånd – og så blev bluffet kaldt

Det kan overraske, at Vladimir Putin fejllæser, hvem han er oppe imod – Erdogan lader sig ikke presse.

Skrevet af

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

Rusland er ikke i stand til at sikre selv meget vigtige mål.

I lørdags udførte Ukraine et spektakulært angreb på [russiske flådefartøjer ud for havnen i Sevastopol på Krim-halvøen](#). De russiske myndigheder har bekræftet, at en ministryger blev beskadiget. Derudover tyder alt på, at fregatten Admiral Makarov blev ramt. Omfanget af skaderne på skibene er endnu ikke klarlagt. De seneste oplysninger tyder på, at fregatten er i havn i Sevastopol og dermed fortsat sødygtig.

Selvom vi sandsynligvis igen får Admiral Makarov at se på Sortehavet, er angrebet ved Sevastopol markant. Både Admiral Makarov og havnen i Sevastopol er meget vigtige mål. Efter at det i april måned lykkedes [Ukraine at sænke krydseren Moskva](#), blev Admiral Makarov den russiske Sortehavsflådes flagskib.

Sevastopol er og har historisk været en enormt vigtig flådebase i Sortehavet. Da Ukraine blev selvstændig i 1991, fik Rusland baserettigheder til at bruge havnen til Sortshavsflåden. Baseaftalen er opdateret flere gange. Da Putin annekterede Krim i 2014, havde Rusland sikret sig basen helt frem til 2042 med en yderligere option på fem år.

Ud over at to vigtige mål blev ramt, er det markant, at truslen var erkendt. Så sent som i september skillede en af de overfladedroner, der blev brugt ved angrebet, op på en strand nær Sevastopol. Angrebet er et eksempel på, at Rusland ikke er i stand til at sikre selv meget vigtige mål mod erkendte trusler.

Opsigelse af kornaftalen blev et spektakulært selvmål

Rusland reagerede på det ukrainske angreb samme aften. De trådte ud af den kornaftale, som Tyrkiet og FN's generalsekretær, António Guterres, fik forhandlet på plads i juli. Aftalen har været livsvigtig for at sikre korneksport til lande i navnlig Mellemøsten og Afrika, der er hårdt ramt af fødevarekrisen og står med nødlidende befolkninger.

Den russiske forklaring var, at angrebet på de russiske flådefartøjer i Sevastopol var foretaget under dække af korntransporter og havde ramt russiske fartøjer, der var

med til at sikre kornkorridoren. Rusland forsøgte dermed at bebrejde Ukraine for at sabotere kornforsyningerne til blandt andet Mellemøsten og Afrika.

Men her havde Putin gjort regning uden vært. Tyrkiets præsident, Erdogan, købte ikke forklaringerne og har sat stor personlig prestige ind på at lave aftalen. Den havde han ikke til sinds at lade falde på gulvet. Derfor satte Erdogan hårdt mod hårdt: Transporterne skal fortsætte, og Tyrkiet garanterer dem sammen med FN.

Allerede mandag sejlede 12 skibe mod Bosporus-strædet fra havnen i Odesa og andre skibe den modsatte vej. Derudover meddelte FN, at de ville inspicere 40 skibe, der afventede grønt lys for videre sejlads ved Bosporus med eller uden russisk deltagelse i inspektionerne.

Det korte af det lange er, at Erdogan havde læst, at Rusland ikke turde stoppe skibene militært, hvilket ville være eneste udvej. Tyrkiet har en langt stærkere flåde end Ruslands Sortehavsflåde og er medlem af NATO. Så ud over de globale politiske konsekvenser for Rusland, hvis de angreb transporterne, ville det militært være selvmord. Dermed var konturerne af et spektakulært russisk selvmål tegnet op.

Rusland bøjer af

Allerede mandag aften begyndte Rusland at trække i land. Her forlød det, at Rusland ikke havde forladt kornaftalen, men blot havde suspenderet deltagelsen midlertidigt. Rusland ønskede garantier for, at Ukraine ikke ville udnytte kornkorridoren til militære formål.

Tirsdag blev der i FN også lagt øget pres på Rusland. Det gjaldt blandt andet Indien, Mexico, Ghana og Albanien, der alle aktuelt er medlemmer af Sikkerhedsrådet, som i skarpe vendinger opfordrede til, at kornaftalen blev genoptaget "fuldt og øjeblikkeligt".

Onsdag kom meddelelsen om, at Rusland nu genindtræder i kornaftalen efter en lang telefonsamtale mellem Putin og Erdogan. Tilbage står billedet af Putin, der overspillede sine kort. På den anden side står Erdogan som stor triumfator. Han gennemskuede Putins bluff og har forebygget en kornkrise på globalt plan.

Et eller andet sted kan det overraske, at Putin igen fejllæste, hvem han gik op imod. Rusland og Tyrkiet har trods tætte diplomatiske kontakter stået på modsatte sider i flere konflikter. Det gælder blandt andet i Syrien, hvor Tyrkiet ligefrem nedskød et

russisk jagerfly på grænsen mellem Syrien og Tyrkiet, og i konflikten mellem Armenien og Aserbajdsjan. Erfaringen burde have vist, at Erdogan kan læse spillet og ikke bøjer af.

┌ Hvad betyder Putins selvmål fremadrettet?

Mens Putins spektakulære nederlag sandsynligvis ikke i sig selv får konsekvenser på landjorden i Ukraine, får det muligvis en positiv effekt på kornforsyningerne de kommende måneder. Den kornaftale, som Rusland suspendede, har udløb 19. november.

Navnlig siden Ruslands nederlag på slagmarkerne i Ukraine i september og oktober har Rusland virket som en modvillig partner i aftalen. Det betød blandt andet, at antallet af skibe, der afventede at blive inspiceret ved Bosporus, som nævnt var helt oppe på 40. Derfor har der været udbredt skepsis i forhold til at få aftalen med Rusland forlænget.

Så selvom Rusland fortsat er på udkig efter alle muligheder, der kan forbedre egen forhandlingsposition og lægge pres på Ukraine og Vesten, vil det givetvis blive svært at obstruere, at der bliver lavet en ny kornaftale.

Nu har Putin fået en ny påmindelse om, at når Erdogan personligt er investeret i en aftale, så viger han ikke tilbage for at sætte hårdt mod hårdt. Det spil vil han næppe udsætte sig selv for igen.